

Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.nationaalrapporteur.nl

Contactpersoon

Kim Brouwers

M 06 500 941 17
k.j.a.brouwers@
nationaalrapporteur.nl

Ons kenmerk

14040

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 15 mei 2023

Onderwerp Inbreng commissiedebat mensenhandel en prostitutie 17 mei 2023

Geachte leden van de vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid,

Op 17 mei 2023 komt u bijeen voor het commissiedebat mensenhandel en prostitutie. Het is goed om te zien dat uw commissie het belang van dit onderwerp onderschrijft en hier wederom een commissiedebat aan wijdt.

Tijdens het debat spreekt u over de voortgang van de herijking van het kabinetsprogramma Samen tegen Mensenhandel. De komende maanden wordt de laatste hand gelegd aan de herijking van het kabinetsprogramma Samen tegen Mensenhandel. Bij de herijking van het programma is een breed scala aan organisaties betrokken. Dat is goed en belangrijk, aangezien een goede aanpak valt of staat met de betrokkenheid van de organisaties die de aanpak dragen en deze in de praktijk moet uitvoeren. In dat kader geef ik u graag de volgende punten voor het debat ter overweging mee.

Het bouwen van een sterke infrastructuur

De betrokkenheid van een groot aantal organisaties en actoren is tegelijkertijd ook een uitdaging. Het is belangrijk dat duidelijk is wat ieders rol is, met welk mandaat de verschillende actoren betrokken zijn en hoe het programma zich verhoudt tot andere gremia actief in de aanpak mensenhandel. Als Nationaal Rapporteur zie ik de herijking van het programma als een uitgelezen kans om de governance van de Nederlandse mensenhandelaanpak een nieuwe impuls te geven en waar nodig te versterken, daarbij gebruikmakend van de laatste nationale en internationale ontwikkelingen. Ik wijs u daarbij graag op het werk van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE). In hun aankomende evaluatierapport over 'National Action Plans' beschrijven ze een aantal voorwaarden waaraan een zogenaamde 'anti-trafficking architecture' (de infrastructuur voor de aanpak mensenhandel) moet voldoen. Volgens de OVSE dient deze infrastructuur te bestaan uit een alomvattende wetgeving tegen

mensenhandel, een multi-agency task force, een mensenhandel coördinator, een onafhankelijk nationaal rapporteur en een nationaal verwijzingsmechanisme. Het voert te ver om op al deze punten in te gaan in deze brief. Hieronder beperk ik me tot de punten die voor Nederland op dit moment het meeste potentieel bieden.

Datum
15 mei 2023

De elementen van belang voor Nederland

Drie elementen die voor Nederland van belang zijn, wil ik graag alvast uitlichten. Allereerst het gebruik maken van een 'multi-agency taskforce'. Hier komen meerdere disciplines samen om zowel strategisch als operationeel naar de aanpak te kijken. In Nederland bestaat reeds een Taskforce Mensenhandel. Het is goed om te bekijken hoe Samen tegen Mensenhandel en de Taskforce zich tot elkaar verhouden en hoe de slagkracht van de Taskforce kan worden vergroot.

Daarnaast is het benoemen en daarbij formaliseren van de rol van een 'anti-trafficking coördinator' binnen het nationaal actieplan van belang zodat voor allen duidelijk is bij wie de centrale coördinatie van de aanpak van mensenhandel is belegd, en ook dat dit een algehele coördinatie omvat. Momenteel neemt in Nederland het ministerie van Justitie en Veiligheid deze rol waar, maar is dit nog niet geformaliseerd. De vraag is ook of dit momenteel een algehele coördinatie van de aanpak mensenhandel betreft.

En als laatste is een 'national referral mechanism' voor slachtoffers van mensenhandel een belangrijk aandachtspunt voor Nederland. Dit is bedoeld om de samenwerking te verbeteren tussen de verschillende organisaties die werken op het gebied van identificatie van slachtoffers en toegang tot hulp en bescherming voor hen. Een procedure voor slachtofferidentificatie maakt onderdeel uit van een dergelijk nationaal verwijzingsstelsel. GRETA, *the Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings* van de Raad van Europa, heeft in hun rapportage over Nederland uit 2018 aanbevolen om te zorgen dat opvang en hulp niet afhankelijk is van medewerking in de strafprocedure, dat deze voldoet aan minimale standaarden en om een specifiek 'national referral mechanism' voor minderjarige slachtoffers te ontwikkelen.

De herijking van Samen tegen Mensenhandel is de uitgelezen kans voor Nederland om stappen te zetten in het formaliseren van een 'anti-trafficking architecture'. Daarmee kan Nederland een leidend voorbeeld zijn in de aanpak van mensenhandel. Ik ben graag bereid om dit verder toe te lichten en om hierover mee te denken.

Meetbare doelen en monitoring

Het is belangrijk dat er stil wordt gestaan bij de opbrengsten, succesfactoren en beperkingen van het huidige programma. Enkel met een zorgvuldige evaluatie van wat er de afgelopen jaren is gedaan kunnen er weloverwogen beslissingen worden genomen over de toekomst van het programma. Voor het nieuwe programma is het van belang om effecten van het programma meetbaar te maken en is het van belang dat doelen zo concreet mogelijk worden geformuleerd. Daarvoor is het nodig dat er al voor de start van het programma een plan voor monitoring van de effecten van het programma ligt. Vanuit mijn rol denk ik hier graag over mee.

Modernisering artikel 273f

Tot slot, zoals u weet is het wetsvoorstel modernisering en uitbreiding strafbaarstelling mensenhandel recentelijk in consultatie geweest. In mijn [consultatiereactie](#) heb ik een aantal aanpassingen van het wetsvoorstel voorgesteld. Zo heb ik onder andere gepleit voor het opnemen van een aparte strafbaarstelling voor uitbuiting, goede borging van slachtofferbescherming en codificatie van het non-punishment beginsel. Mocht u in aanloop naar de behandeling van het wetsvoorstel behoefte hebben aan een technische briefing waarin ik mijn consultatiereactie nader toelicht, dan ben ik daartoe bereid.

Datum
15 mei 2023

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'C. Rijken', is centered on a light gray rectangular background.

Conny Rijken

Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen